

POSITIIVNE OÜ ÕPPEKAVA	
Õppekava nimetus	Bussijuhi täiendkoolitus
Kehtiv alates	19.11.2018.a.
Õppekavarühm	Transporditeenused
Õppekava kood	BJ/TK
Õppekava maht	Vähemalt 35 akadeemilist tundi, s.h. 25 auditoorset, ja 10 praktilist tundi. Täpne tundide jaotus teemade kaupa koostatakse vastavalt sihtgrupi vajadustele iga koolituse kohta eraldi ja avaldatakse koolitaja veebilehel www.profdriver.ee
Õppekava koostamise alus:	<p>Õppe sisu määravad järgmised seadusandlikud aktid:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Täiskasvanute koolituse seadus 2. Autoveoseadus 3. Majandus- ja taristuministri 06.06.2018.a. määrus nr. 29 <p>Autojuhi ameti- ja täiendkoolituse kord, koolituse õppekavad, nõuded autojuhi koolituse korraldamise õppekavale ja õppekava koostamisele, nõuded autojuhi teadmiste ja oskustele ning pädevustunnistuse vorm</p>
Õppekeskkond	Teoreetiline õpe õpperuumis, praktilised tööd õpperuumis ja sõiduki juures ning tööolukordades.
Õppekava õpiväljundid	<p>Õppekava eesmärk: Õpetusega taotletakse, et õppija süvendab teadmisi, oskusi ja hoiakuid, mis on vajalikud tööks bussijuhi erialal ning luuakse eeldused töö jätkamiseks bussijuhi ametikohal.</p> <p>Bussijuhi täiendkoolituse läbimisega saavutatakse õpiväljundid, millega seotud teadmised ja oskused on detailselt kirjeldatud Majandus- ja taristuministri 06.06.2018.a. määruse nr. 29 § 9 ja 10:</p> <p>https://www.riigiteataja.ee/akt/112062018009</p> <p>Üldised õpiväljundid on liigitatud järgnevasse valdkondadesse:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Autovedude korraldus Autojuht teab ja tunneb autovedude ja transpordi alast seadusandlust autojuhile vajalikus ulatuses, veoettevõtte toimimise põhmõtteid, erinevaid sõitjateveo liike, nendega seotud kohalike ja rahvusvaheliste vedudega seotud dokumente, veos osalejate õigusi ja kohustusi, riske, ohte, nõudeid ettevõttele ja autojuhile ning oskab neid teadmisi oma töös kasutada, panustades klientide rahulolusse, veoettevõtte mainesse, teenindustasemesse ja turul toimimisse. Lisaks teab ja tunneb autojuht liiniveo ja juhuveo korraldamise, töö- ja puhkeaja planeerimise, sõidumeerikute kasutamise, pagasi ja saadetiste veo, erinevate kliendigruppide teenindamise korda ning oskab neid teadmisi oma töös kasutada nii, et oleks tagatud veohutus ja kõigist nõuetest kinnipidamine. 2. Autojuhi õigused, kohustused ja vastutus Autojuht teab ja tunneb tööõiguse üldpõhimõtteid ja norme, nõudeid lepingutele, oma lepingu sätteid, vedaja ja autojuhi

	<p>vastutusega seotud norme.</p> <p>Oskab oma tegevusega tagada töörahu ja omalt poolt lepingu sätetest kinnipidamise ning vältida seaduserikkumisi, mis võivad kaasa tuua kahju endale, teistele liikluses osalejatele, klientidele ja veotevõttele.</p> <p>3. Sõiduki tundmine ja käsitsemine</p> <p>Autojuht teab ja tunneb sõiduki üldehitust, liike, lisavarustust, agregaatide ja süsteemide tööpõhimõtteid, esinevate rikete põhjusi, sõiduki tehnonõudeid, sõidukist tulenevaid ohte liiklejatele, sõitjatele ja veetale pagasile.</p> <p>Oskab kasutada sõidukit ja selle lisavarustust nõuetekohaselt, vältida ja diagnoosida rikkeid, nende põhjusi ning võimalusel neid kõrvaldada, teha jõukohaseid remonditöid ning hinnata sõiduki tehnoseisundi vastavust nõuetele.</p> <p>4. Autojuhi amet</p> <p>Autojuht teab ja tunneb tööohutuse, töökaitse ja töötervishoiu seadusandlust, töölepingu osapoolte kohustusi ja vastutust, liiklusõnnetuste, tööõnnetuste ning terviserikete tekkimise põhjusi.</p> <p>Oskab ennetada ohte, vältida õnnetusi, tegutseda õnnetuste korral, täita vajalikke dokumente, anda ja kutsuda vajadusel abi.</p> <p>Autojuht teab ja tunneb üldisi ja ettevõtte klienditeeninduse põhimõtteid, teenindustaset mõjutavaid tegureid, erinevate klientide vajadusi, probleemsete sõitjatega suhtlemise viise.</p> <p>Oskab suhelda klientidega viisakalt ja poolte huve arvestavalt, vältida konflikte ning lahendada erinevaid olukordi.</p> <p>5. Liikluses osalemine</p> <p>Autojuht teab ja tunneb erinevates liiklusoludes sõitmise ja sujuva, ohutu ja säästva sõiduviisi põhimõtteid, autojuhi tööd mõjutavaid tegureid, liiklusõnnetuste põhjusi ja lisaohte.</p> <p>Oskab juhtida autot ohutult, säästvalt, sujuvalt ning rakendada õigeid juhtimisvõtteid, valitseda sõidukit erinevates oludes, kasutada sõiduki erinevaid seadmeid ja tegutseda õnnetuste korral.</p>
--	---

Nõuded õpingute alustamiseks

Autojuhi täienduskoolitusele võetakse vastu isik, kelle alaline elukoht Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 165/2014 artikli 26 kohaselt on Eestis või kes töötab vedaja või äriregistrisse või mittetulundusühingute ja sihtasutuste registrisse kantud isiku juures töölepingu või võlaõigusliku lepingu alusel ja kellel on pädevustunnistus või vastav kirje juhiloal.

Nõuded õpingute lõpetamiseks

Õpe loetakse lõpetatuks pärast käesolevas õppekavas kirjeldatud õppemahu läbimist, õpiväljundite saavutamist ja teoreetilise ning praktilise eksami sooritamist. Õppekava läbimise ja õpiväljundite saavutamise kohta väljastab koolitaja vormikohase tunnistuse.

Õpingute läbimisel omandatav kvalifikatsioon:	Täiendatakse varasemate õpingute käigus omandatud kvalifikatsiooni, mis vastab Autoveoseaduse alusel välja antud Majandus- ja taristuministri 06.06.2018.a. määrusele nr. 29. Kutsestandardiga määratlemata.
<p>Õppekava sisu</p> <p>A. Põhiõppeained</p> <p>1.Tööõigus - 2 tundi Lektorid: Elis Prangli, Raivo Avango Töövõtja sotsiaalset kaitset tagavate õigusaktide viimastel aastatel jõustunud muudatused. Kõigi õigusaktide juures käsitletakse põhiliselt autojuhte puudutavaid ning nende praktilises töös esile kerkivaid olukordi alljärgnevatel valdkondades.</p> <p>1.1. Töö- või muu võlaõiguslik leping Töö- või muu lepingu sõlmimine, selle muutmine, lõpetamine, üleminek, tühistamine, ülesütlemine. Isikuandmete töötlemine töösuhetes, sealhulgas tervisekontrolli andmete tuvastamine, tööõnnetustest, teatamine, juobeseisundi tuvastamine, juhtimisõiguse tuvastamine.</p> <p>1.2. Töö- ja puhkeaeg Töö- ja puhkeaeg Töölepingu seaduse ja Liiklusseaduse tähenduses.</p> <p>1.3. Töötaja puhkus Puhkuse liigid, kestvus, tasustamine.</p> <p>1.4. Töö tasustamine Töötasu suurus, alammäär, keskmine töötasu, lisatasud, kinnipeetavad ja makstavad maksud. Erinevate euroopa riikide miinimumpalga nõuded ja sellega seotud dokumendid.</p> <p>1.5. Töökaitse, tööohutus, töötervishoid</p> <p>1.6. Sotsiaalsed tagatised Pension, s.h. pensionikindlustus, pensionide liigid, pensionile jäämise iga, määrad ja väljamaksmise kord.</p> <p>1.7. Töövaidluste lahendamine Töölepingut puudutavate töövaidluste lahendamine töövaidluskomisjonis või kohtus, nende pädevus. Kollektiivsete töötülide lahendamine, institutsioonid, nende pädevus.</p> <p>2. Sõiduki tundmine ja käsitlemine – 5 tundi Lektorid: Aimar Lukk, Raivo Avango</p> <p>2.1 Sõiduki üldehitus ja innovatsioon autotööstuses. Firmateeninduse mõiste ja rakendamise kord. Sõidukite tehnoloogiatele vastavuse kontroll ja liiklusjärelvalve korraldus ning rakendamise kord Eestis.</p> <p>2.2 Sõidukitele kehtestatud keskkonnanõuded. Uued tehnoloogiad ja seadmed sõidukil, mis tagavad keskkonnanõuete täitmise. Heitgaaside toksilisuse vähendamise seadmed. Heitgaasides sisalduvate kahjulike ainete ja ühendite piirnormid.</p> <p>2.3 Lühitutvustus sõiduki toite-, jõuülekande-, turvalisuse- ja pidurisüsteemist. Alternatiivkütuste kasutamine sõidukites ning hübriidtehnoloogia kasutamine.</p> <p>2.4 Juhiabi süsteemide ja lisavarustuse tutvustamine. Süsteemid, mis aitavad juhil parandada oma sõidustiili ja sõidukit säästvalt kasutada.</p> <p>2.5 Auto igapäevane hooldus, sõidueelne kontroll.</p>	

- 2.4 Autodel kasutatavate jõuülekannete liigitus ja tüübid.
- 2.6 Piduri õhkajami üldskeem ja selle osad. Erinevat liiki toimetehhanismidega pidurid. Sõidupiduri, seisupiduri ja erinevat liiki abi- ja kestvupidurite tööpõhimõte. ABS ja EBS (elektrooniliselt juhitud pidurisüsteem) tööpõhimõte. Rõhu kontrollimine õhkajamis.
- 2.7 Sõidukile paigaldatavad satelliitpositsioneerimise seadmed. Tähisid ja tingmärgid.
- 2.8 Rikked ja puudused, milliste ilmnelisel ei tohi juht sõitu jätkata. Juhised tegutsemiseks sellistes olukordades.

3. Säätlik sõit ja veottevõtte kulud – 4-8 tundi, s.h. kuni 2 praktilist tundi

Lektorid: Raivo Avango, Aimar Lukk

- 3.1 Säätliku, ohutu ja vastutustundliku juhtimise põhimõtted.
- 3.2 Säätliku sõidu võtted ja võimalused.
- 3.3 Ettevõtte kulud ja nende sõltuvus autojuhi oskustest.
- 3.4 Praktilise sõidu näidete tulemuste analüüs.
- 3.5 Auto tehnoseisundi mõju kuludele.
- 3.6 Praktilised sõidud liikluses, iseseisvalt ja õpetaja juhendamisel (kokkuleppel tellijaga), sõidutulemuste võrdlev analüüs.

4. Töökeskkond ja liiklusohutus – 7 tundi, s.h. 2 praktilist tundi

Lektorid: Gunnar Meinhard, Raivo Avango

- 4.1 Bussijuhi tööks vajalikud põhiteadmised liikluskäitumise osas.
Bussijuhi tööd mõjutavad tegurid.
Tähelepanu, isiksuse eripärad.
Väsimuse, stressi, alkoholi, narkootikumide, ravimite ja erinevate haiguste mõju.
Liiklus-, tee- ja ilmastikuolude mõju juhi liikluskäitumisele.
Seadustest tulenevate nõuete mõju liikluskäitumisele.
Bussijuhi tööks sobivuse hindamise meetodid ja rahvusvahelised kogemused.
- 4.2 Liiklusohutus
Mitmesuguste liiklusolukordade analüüs ja hindamine.
Riske vältiva käitumisviisi kujundamine.
Alkohol ja selle mõju.
- 4.3 Juht ja sõiduk erinevates liiklusolukordades.
Teisi liiklejaid ja ümbritsevat looduskeskkonda arvestava hoiaku kujundamine.
Piisava ohutunde kasvatamine asjatu riski vältimiseks liikluses.
Vajalike oskuste analüüsimine ja nende arendamine võimalike ohuolukordade ennetamiseks.
Ohutu, sujuva ja keskkonnasäätliku sõidumaneeri kujundamine.
Tegutsemine liiklusõnnetuste korral.
- 4.4 Liiklusreeglitiku muudatused
- 4.5 Liikluskäitumise alaste praktiliste ülesannete lahendamine

5. Autojuhi sõidu- ja puhkeaja korraldus – 5 tundi, s.h. 2 praktilist tundi

Lektor: Raivo Avango

- 5.1 Määruse (EÜ) nr 561/2006 ja liiklusseaduse kehtivusala.
- 5.2 Autojuhi töö-, sõidu- ja puhkeaja erisused tulenevalt eelkõige Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusest (EÜ) nr 561/2006 ja liiklusseadusest.
- 5.3 Autojuhtide sõiduaegade kestus ja lubatavad kõrvalekaldumised.

- 5.4 Kohustuslikud vaheajad ja lubatavad kõrvalekaldumised.
5.5 Kohustuslikud puhkeajad ja lubatavad kõrvalekaldumised.
5.6 Käsitsi tehtavad kanded.
5.7 Juhi kohustused. Tööandja kohustused.
5.8 Sõidu- ja puhkeaja arvestuse kord.
5.9 Näited praktikast töö- ja puhkeaja kasutamise kohta, erinevate situatsioonide analüüs.
5.10 Järelevalve liikluses ja veoettevõtja juures. Karistused nõuete rikkumise korral. Rikkumiste liigitus. Kõige raskemad rikkumised

6. Autovedude korraldus – 4 tundi, s.h. 1 praktiline tund

Lektor: Raivo Avango, Elis Prangli

6.1 Autoveo-ettevõtja tegevusalal tegutsemise alused, õigusaktid ja selle muudatused
Autoveo-ettevõtja tegevusalal tegutsemise nõuded sõitjate- ja veoseveol. Autoveoseaduse ja Ühistranspordiseaduse muudatused. Euroopa Liidu ja Eesti õigusaktid ja selle nende viimased muudatused. Tegevusload ja piirangud veonduses. Tegevuslubade väljaandmise kord. Tegevusloa kohustuseta lubatavad veod. Kvalifikatsiooninõuded autojuhile. Tasuline ja oma kulul korraldatav veosevedu. Kombineeritud veod ja selliste vedude korraldus. Vedude juhtimine ja korraldamine. Ettevõtja poolne kontroll ja riiklik järelevalve. Majandustegevuse register ja liiklusjärelevalve infosüsteem. Riigisisene veoturg.

6.2 Kindlustused

Kindlustuste liigid.

Liikluskindlustuse seaduse muudatused.

Autojuhi roll kindlustusjuhtumi registreerimisel.

Liiklusõnnetusest teatamine. Politsei poole pöördumist nõudvad juhud. Isiku- ja varakahjude hüvitamine.

Praktiline tund: Liiklusõnnetuse vormistamine: blanketi *Teade liiklusõnnetusest* täitmine.

6.3 Autojuhi ja vedaja vastutus.

Vastutuse üldnõuded.

Töökorralduse reeglid, vastutus töösuhetes.

Karistusseadustik.

Süüteo mõiste, süüteo koosseis, liigid, karistuse liigid ja määrad.

Vastutus vääрте toimepanemise eest eriseaduste ja karistusseadustiku järgi.

Vääрте mõiste. Vääрте eest kohaldatavate karistuste liigid. Vääртеgude vaidlustamine.

B. Valikõppeained kokkuleppel koolituse tellijatega

7. Klienditeenindus – 4-8 tundi, s.h. praktilist tundi

Lektorid: Gunnar Meinhard, Raivo Avango, Elis Prangli

Bussijuhi tööks vajalikud põhiteadmised klienditeeninduse ja suhtlemise osas.

Sõitjate ootused bussijuhi kui teenindaja rollikohasele käitumisele.

Sõitjate põhjendatud ja põhjendamatud nõudmised, nendele vastamine.

Bussijuhi rollid ja rollikäitumise analüüs. Bussijuhi isikuomadused ja nende mõju rollikäitumisele. Suhtlemise põhioskused, et paindlikult ja konfliktivabalt lahendada veotellijate põhjendamatute soovide ja nõudmistega seotud olukorrad:

oskus elada sisse sõitja rolli;

kontaktide loomise ja säilitamise oskus;
veenmisoskus;
kehtestamisoskus;
läbirääkimisoskus;
oskus esindada oma ettevõtet, oskus kanda seda rolli.

7.3 Probleemsed kliendid ja nendega suhtlemine.

7.4 Suhtlemise erinevused sõltuvalt vedude liigist:
kohalikel liinidel;

kaugliinidel;

juhuvedudel.

7.5 Praktilised õppused

Tüüpiliste probleemsete olukordade läbimängimine, lahenduste leidmine ja nende analüüs.

Klientide kaebuste ja pretensioonide kuulamine ja vahendamine.

Sõitjate ja tööandja teavitamine erinevatest olukordadest,

Mikrofoni kasutamise oskuse treenimine.

Tegutsemine õnnetusjuhtumite korral, esmaabi andmine.

7.6 Sõitjateveo teeninduse kvaliteedi mõjurid:

Auto tehnilise seisundi, välimuse ja salongi heakorra ning bussijuhi sõidustiili ja -võtete mõju ettevõtte mainele ja teeninduse kvaliteedile;

Veofirmade tuntuse ja reklaami mõju;

Bussijuhi roll teeninduse kvaliteedi kujundamisel.

7.7 Puudega ja piiratud liikumisvõimega inimese teenindamine

Puudega ja piiratud liikumisvõimega inimeste teenindamise põhimõtted ja nende seadustest tulenevad õigused.

Bussijuhi ja veoettevõtte kohustused ja õigused puuetega või piiratud liikumisvõimega isikute teenindamisel.

Bussijuhi tegutsemine erinevates olukordades.

8. Sõidu- ja puhkeaja korralduse süvendatud õpe – 4-8 õppetundi, s.h. 4 praktilist tundi

Lektor: Raivo Avango

8.1 Teadmiste kinnistamine

Tasu eest töötavate autojuhtide sõidu- ja puhkeaja regulatsiooni kehtivusala ning lubatavad erandid.

Autojuhtide sõiduaegade kestus ja lubatavad kõrvalekaldumised.

Kohustuslikud vaheajad ja lubatavad kõrvalekaldumised.

Kohustuslikud puhkeajad ja lubatavad kõrvalekaldumised;

Sõidu- ja puhkeaja arvestuse kord, põhiaine teemade kordamine.

8.2 Erinevate veoreiside koostamine praktiliste töödena rühmades, autojuhi tegevuste planeerimine, vigade analüüs. Ööpäevase ja nädala puhkeperioodide planeerimine.

8.3 Digitaalse sõidumeeriku käsitlemine praktilise tööna, meeriku menüü võimaluste tundmaõppimine, tööperioodide imiteerimine ja andmete ning vigade analüüs.

9. Veohutus sõitjateveol 4 tundi, s.h. 2 praktilist tundi

Lektor: Raivo Avango, Gunnar Meinhard

9.1 Sõiduki juhtimine liikluses. Sõitjatele ja pagasile mõjuvad jõud.

9.2 Õnnetuste peamised põhjused, näiteid praktikast.

- 9.3 Õnnetuste tagajärgi mõjutavad tegurid.
- 9.4 Sõiduki juhtimine erioludes.
- 9.5 Sõitjate turvalisus, pagasi ja saadetist kinnitusvahendid ja moodused, kinnitusvahendite valimine
- 9.6 Vedaja ja teistes veos osalejate vastutus.
- 9.7 Näiteid praktikast.
- 9.8 Pagasi, saadetiste ja erinevate veosetüüpide praktiline kinnitamine, vigade analüüs.

Kasutatavad õppematerjalid ja –vahendid:

1. Lektorite audiovisuaalsed õppematerjalid teemade kohta
2. Lektorite koostatud teemakonspektid
3. Praktiliste tööde dokumentide blanketid
4. Digitaalsete sõidumeerikute simulaatorid 3 tk.
5. Õppebussid: Scania K113 CLB AA, 919AZY ja Mercedes Benz O350, 758BJM
6. Pagasi ja saadetiste kinnitamise ja toestamise vahendid

Õppekava koostas:

Raivo Avango	Positiivne OÜ juhatuse liige ja lektor
Koolitusasutus	Positiivne OÜ, reg.nr. 11898613, Varsaallika 46 Tallinn
e-post	profdriver@profdriver.ee
tel	+372 5087769